

Tabela pripomb k predlogu:

Akta o metodologiji za določitev regulativnega okvira in metodologiji za obračunavanje omrežnine za elektrooperaterje

Ime/naziv predlagatelja:	Naslov:	Datum:
Holding Slovenske elektrarne d.o.o.	Koprska ulica 92,1000 Ljubljana	

Št. člena	Vsebina pripombe oz. predloga	Utemeljitev	Upoštevanje pripombe (DA/NE/Delno)	Komentar AE na člene
2.člen (aktivni odjemalec)	Predlagamo dopolnitev opredelitve aktivnega odjemalca, kot sledi: »pomeni odjemalca ali skupino odjemalcev, ki delujejo skupaj in porabljajo, shranjujejo ali prodajajo električno energijo, proizvedeno v svojih objektih, tudi preko združevalcev, ali sodelujejo v prilagajanju odjema ali programih energijske učinkovitosti, če te dejavnosti niso njihova osnovna	Sedanja opredelitev je zapisana tako kot bi agregatorji, trgovci ali dobavitelji proizvajali energijo; Predlagamo, da se v celoti uporabi besedilo iz predloga Direktive o notranjem trgu EE, ki je bolj jasen.	DA	Šlo je za uporabo neuradnega prevoda. Upoštevano kot predlagano z natančnejšo opredelitvijo odjemalca – končni odjemalec.

	gospodarska ali poklicna dejavnost«			
2.člen (pametna energetska infrastruktura)	Predlagamo, da se besedna zveza » v realnem času ali čim bolj realnem času « nadomesti z besedno zvezo » v realnem času ali blizu realnega časa «	Menimo, da je to ustrežnejši prevod angleške besedne zveze »close to real time«; v čim bolj realnem času je lahko vsak čas, ki si ga dosegel, torej tudi tisti, ki je zelo oddaljen od realnega časa. Prav tako je enaka besedna zveza uporabljena v drugih delih akta; npr. 134. člen tretji odstavek.	DA	Upoštevano, kot je predlagano.
11. člen	Predlagamo dopolnitev 2. odstavka, kot sledi: »Če agencija ugotovi, da so v posameznem letu regulativnega obdobja nastale spremembe v obsegu uporabe sistema, opredeljene v prejšnjem odstavku, spmembe v potrebah pri zagotavljanju stabilnosti in zanesljivosti delovanja sistema ali druge nepričakovane okoliščine, spremeni regulativni okvir za preostala leta regulativnega obdobja«	Znotraj spreminjanja uporabe sistema kot celote je treba znotraj vsakega količinskega obsega uporabe sistema, oziroma njegove spremembe, zagotavljati tudi njegovo zanesljivo in stabilno delovanje, ki ga opredeljuje 30. člen predloga akta.	NE	2. odstavek 11. člena podaja splošno določilo razlogov posega v regulativni okvir. Kot je bilo pojasnjeno že pri predlogu prejšnjega akta, za redno delovanje distribucijskega operaterja ni odgovoren samo regulator z določitvijo regulativnega okvira, ampak predvsem lastnik, ki mora zagotoviti take pogoje, da bo dejavnost distribucije električne energije potekala nemoteno brez potreb po nenehnem spreminjanju regulativnega okvira. Zniževanje praga za poseg v regulativni okvir in s tem možnost po pogostejšem posegu v regulativni okvir pa znižuje stabilnost in predvidljivost razmer za uporabnike sistema. Možnost posega v regulativni okvir je v veljavnem aktu in predlogu

				novega akta posledično dana samo v izjemnih primerih.
29. člen 1.odstavek	Predlagamo dopolnitev 1. odstavka, kot sledi: »Stroški nakupa električne energije za izgube v omrežju (SEEI) se določijo na podlagi dejanskih količin izgub električne energije in ob upoštevanju dejanskih cen električne energije za izgube. «	Ni jasno, katere količine in katera cena električne energije je mišljena. Treba je nedvoumno opredeliti katere količine in katera cena električne energije je mišljena.	DA	Spremenjeno besedilo podaja usmeritve pri določanju količin in cen električne energije.
30.člen	Predlagamo dopolnitev drugega stavka, kot sledi: » Vsi ponudniki pod enakimi pogoji zagotavljajo izvajanje sistemskih storitev iz proizvodnih objektov in od končnih odjemalcev na območju sinhronega obratovanja.«	Glede na razširitve ponudnikov sistemskih storitev, ki jih predlaga Agencija za energijo, je treba nedvoumno opredeliti, da morajo vsi izpolnjevati enake pogoje.	NE	Pravila za zagotavljanje izvajanja sistemskih storitev so v SONPO oz. glede na omrežna pravila za izravnavo (Uredbo Komisije (EU) 2017/2195 o določitvi smernic za izravnavo električne energije) opredeljena tako, da morajo ponudniki izvajati sistemske storitve pod enakimi pogoji. Pravila na ravni EU predvidevajo tudi obvezno testiranje ponudnikov, kar izpodbija možnost različne obravnave posameznih ponudnikov. S tega stališča akt o omrežnini ne rabi dodatno opredeljevati že predpisanih kriterijev in to na področjih, ki po uredbi sodijo v pristojnost operaterjev.
31.člen 2.odstavek (glej dodatno utemeljitev	Na podlagi Uredbe Komisije 2017/1485 o določitvi smernic za obratovanje sistema za prenos električne energije, ki jo pravilno tudi sami navajate kot	Uredba Komisije (EU) 2017/1485 z dne 2. avgusta 2017 o določitvi smernic za obratovanje sistema za prenos električne energije,	NE	Predmet javne obravnave je akt o določitvi omrežnine, ne pa o zagotavljanju varnega in zanesljivega delovanja sistema. Slednjemu sta namenjena

<p>zapisano na koncu tabele)</p>	<p>podlago za ureditev področja zagotavljanja varnega in zanesljivega delovanja sistema, je treba vključiti tudi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rezerve za vzdrževanje frekvence oziroma primarno regulacijo 	<p>ki jo navajate kot podlago, na sistematičen način v skrbi za varno in zanesljivo delovanje posameznih nacionalnih energetskih sistemov opredeljuje sistemske storitve na nujno potreben celovit način. Menimo, da je nujno treba slediti tej uredbi v celoti, saj bo le celovito spoštovanje te uredbe zagotovilo potrebne podlage za varno in zanesljivo delovanje slovenskega elektroenergetskega sistema.</p> <p>Takšno selektivno urejanje delovanja sistema kot celote ima lahko kritične posledice za delovanje sistema in s tem oskrbo končnih odjemalcev z električno energijo.</p> <p>Agencija za energijo v 30. členu, ki opredeljuje odgovornost nakupa sistemskih storitev jasno opredeli, da mora sistemski operater za zagotavljanje stabilnega delovanja sistema sklepati ustrezne pogodbe s ponudniki sistemskih storitev. Tukaj Agencija za energijo ne</p>		<p>evropska Uredba 2017/1485 in SONPO.</p> <p>Primarna regulacija frekvence je sistemska storitev, ki je v Sloveniji vse do danes zagotavljena brezplačno. Skladno s SONPO jo morajo nuditi vsi proizvajalci, ki izpolnjujejo predpisane tehnične pogoje. Agencija trenutno nima ustrezne pravne podlage za uvedbo plačljive storitve zagotavljanja primarne regulacije. Trenutno veljavni EZ-1 namreč eksplicitno določa, za katere sistemske storitve agencija določi stroškovno ceno. Med temi sistemskimi storitvami zagotavljanje primarne regulacije frekvence ni zajeto. Navedena ureditev je skladna tudi z evropsko Uredbo 2017/2195, ki jasno navaja, da je treba na trgu zagotoviti sekundarno in terciarno regulacijo frekvence, medtem ko je način zagotavljanja primarne regulacije frekvence prepuščen državam članicam. Do morebitne spremembe EZ-1 zato agencija nima pravne podlage, da v omrežninskem aktu uvede plačljivost storitev zagotavljanja primarne regulacije. Ob tem pa je treba poudariti, da je v začetku leta 2018 Državni zbor zavrnil predloga sprememb EZ-1, v katerem je Vlada RS predlagala uvedbo plačljivosti te sistemske storitve.</p>
----------------------------------	--	---	--	--

		<p>izvzame primarne regulacije iz česar je razumeti, da se Agencija za energijo zaveda pomena storitve primarne regulacije za stabilnost delovanja sistema in ne vidimo razloga, da je ne opredeli v 31. členu na enak način kot opredeli ostale systemske storitve.</p> <p>Ob poznavanju nekaterih razlag Agencije za energijo o brezplačnosti primarne regulacije frekvence zaradi opredelitve njenega obveznega zagotavljanja v sistemskih obratovalnih navodilih operaterja prenosnega omrežja poudarjamo, da takšna argumentacija ne vzdrži saj med brezplačnim in obveznim ni enačaja. Če bi med obema pojmom bil enačaj, bi morale vse Obvezne gospodarske javne službe, torej tudi prenos električne energije, biti zastonj, vendar vemo, da to iz ekonomskega vidika ni mogoče, saj pri tem enako kot pri zagotavljanju storitve primarne regulacije nastajajo stroški.</p>		
--	--	--	--	--

		Jasno, transparentno in eksplicitno je treba skozi opredeljeno zbiranje ponudb tudi pri primarni regulaciji frekvence opredeliti, tako kot pri ostalih sistemskih storitvah, njeno plačljivost. Neplačevanje primarne regulacije frekvence je ne samo v nasprotju s tržno logiko, za uveljavitev katere se skozi vzpostavljanje pravil delovanja trga trudi in zavzema Agencija za energijo, ampak neplačevanje primarne regulacije frekvence poslabšuje kakovost te storitve in potencialno vzpostavlja pogoje v katerih se ogroža delovanje elektroenergetskega sistema.		
31.člen 3.odstavek	Predlagamo tudi upoštevanje Uredbe Komisije (EU) 2017/2195 z dne 23. novembra 2017 o določitvi smernic za izravnavo električne energije.	Tudi področje zakupa se ureja s pomočjo EU Uredbe, in sicer Uredbe Komisije (EU) 2017/2195 z dne 23. novembra 2017 o določitvi smernic za izravnavo električne energije, ki bi jo bilo smiselno uporabiti in navesti kot podlago.	NE	Evropska uredba 2017/2195 določa le tri osnovna načela, ki se morajo uporabljati pri zakupu moči za izravnavo. Vsa tri so vsebovana v 31. členu akta. Uredba 2017/2195 tudi jasno določa, da je treba na trgu zagotoviti vsaj rezerve za povrnitev frekvence in rezerve za nadomestitev, torej rezerve za sekundarno in terciarno regulacijo, medtem ko je način

				zagotavljanja primarne regulacije frekvence prepuščen državam članicam. Do morebitne spremembe EZ-1 zato agencija nima pravne podlage, da v omrežninskem aktu uvede plačljivost storitev zagotavljanja primarne regulacije.
31. člen	V členu je treba jasno opredeliti obveznost zakupa systemske storitve rezerve za vzdrževanje frekvence oziroma systemske storitve primarne regulacije in postopek njenega zakupa smiselno in vsebinsko izenačiti z zakupom drugih sistemskih storitev.	Uredba Komisije (EU) 2017/2195 z dne 23. novembra 2017 o določitvi smernic za izravnavo električne energije, ki postavlja temelje za zagotavljanje uravnoveženega in dobro delujočega sistema zagotavljanja potrebnih sistemskih storitev že v svojem 1. členu jasno pove, da gre pri zagotavljanju sistemskih storitev za plačljive storitve in pri plačljivosti teh storitev za enako obravnavo vseh sistemskih storitev, ko pravi: <i>Ta uredba določa podrobne smernice o izravnavi električne energije, vključno z oblikovanjem skupnih načel za zakup in obračun rezerv za vzdrževanje frekvence, rezerv za obnovo frekvence in rezerv za nadomestitev ter skupno metodologijo za aktiviranje</i>	NE	To področje vsebinsko ne sodi v Akt o metodologiji za določitev regulativnega okvira in metodologiji za obračunavanje omrežnine za elektrooperaterje. To področje urejata evropska uredba 2017/1485 in SONPO.

		<p>rezerv za vzdrževanje frekvence in rezerv za nadomestitev.</p> <p>Uredba tudi v 3. členu pri navajanju ciljev poudarja, da gre za zakup storitev in ne brezplačno zagotavljanje neke storitve:</p> <p>Cilji te uredbe so: zagotoviti, da je zakup storitev izravnave pošten, objektivni, pregleden in na tržni podlagi ter da preprečuje nastanek nepotrebnih ovir za vstop novih udeležencev na trg, spodbuja likvidnost izravnalnih trgov in hkrati preprečuje neupravičena izkrivljanja znotraj notranjega trga z električno energij</p> <p>Hkrati tudi Uredba Komisije (EU) 2017/1485 z dne 2. avgusta 2017 o določitvi smernic za obratovanje sistema za prenos električne energije v drugem odstavku 4. člena pravi, da države članice, pristojni organi in sistemski operaterji pri uporabi te uredbe zagotavljajo, da sistemski operaterji prenosnih omrežij za</p>	
--	--	---	--

		zagotovitev sigurnosti in stabilnosti omrežja čim bolj uporabljajo tržne mehanizme, kar kupovanje sistemske storitve rezerve za vzdrževanje frekvence oziroma sistemske storitve primarne regulacije na trgu vsekakor je.		
39.člen 2.odstavek	<p>Predlagamo dopolnitev 2. odstavka, kot sledi:</p> <p>»Kot sredstva, ki niso neposreden pogoj za opravljanje dejavnosti elektrooperaterja, se v skladu s tem aktom štejejo stanovanjski, počitniški in muzejski objekti s pripadajočo opremo in zemljišči, polnilnice za električna vozila (razen javne infrastrukture hitrih polnilnic na avtocestnem križu), umetniška dela, elektrarne za proizvodnjo električne energije, hranilniki električne energije, lastninske in kakršne koli druge pravice, povezane s proizvodnjo električne energije ter podobna sredstva.«</p>	<p>Enako kot elektrarne za proizvodnjo električne energije so tudi hranilniki tržni del oskrbe z električno energijo in jih je treba nedvoumno izvzeti iz sredstev, ki niso neposreden pogoj za opravljanje dejavnosti elektrooperaterja.</p> <p>Ta argument podpira tudi besedilo predloga Direktive o notranjem trgu EE, ki pravi:</p> <p>Ne DSO (36. člen) ne TSO (54. člen) ne smeta biti lastnika ali upravljavca shranjevalnih kapacitet, razen pod naslednjimi pogoji:</p> <p>- če druge stranke, na osnovi odprtega in transparentnega razpisnega</p>	NE	<p>Predloga, da se hranilniki energije izvzamejo iz nabora sredstev, agencija ne more podpreti, ker navedena direktiva še ni stopila v veljavo. Poleg tega pa predlagano besedilo te direktive dopušča pod določenimi pogoji tudi izjeme, ki bodo po sprejetju direktive verjetno predmet prenosa v domačo zakonodajo, kjer bodo bolj podrobno določeni pogoji in postopki za pridobitev in izvajanje tovrstnih izjem.</p>

		<p>postopka, niso izrazile interesa za lastništvo, razvoj ali upravljanje shranjevalnih kapacitet,</p> <ul style="list-style-type: none"> - če so take kapacitete potrebne, da DSO-ji/TSO-ji izpolnijo svoje obveznosti za zagotavljanje učinkovitega, zanesljivega in varnega delovanja distribucijskega/prenosnega sistema, - če je regulatorni organ ocenil potrebo po taki izjemi in jo odobril. 		
75.člen 3.odstavek	Predlagamo črtanje celotnega odstavka.	Vsebina odstavka lahko vodi v neprimerne prakse oziroma odnose, zato predlagamo, da se črta.	NE	Agencija pri oblikovanju pogojev reguliranja GJS že vrsto let uvaja sistem spodbud na pregleden način, ki podaja možnost ohranitve ali nižanja stroškov operaterja kljub finančnim spodbudam. Predlagano črtanje celotnega odstavka bi lahko privedlo do višjih stroškov in posledično višje omrežnine za končne odjemalce.
129.člen 1.odstavek	<p>Predlagamo dopolnitev opredelitve HPEV, kot sledi:</p> <p>»HPEV: odjemna mesta, namenjena izključno za polnjenje električnih avtomobilov na hitrih polnilnicah. javni infrastrukturi hitrih polnilnic.«</p>	Opredelitev HPEV je nerazumljiva, saj je nejasno, katere polnilnice so del javne infrastrukture hitrih polnilnic oziroma v čigavi lasti je javna infrastruktura hitrih polnilnic.	Delno + Pojasnilo	<p>Pravilno je, da tarifa velja le za javno dostopne polnilnice in ne tudi za polzasebne, saj stimuliramo razvoj polnilne infrastrukture, do katere ima dostop vsak uporabnik.</p> <p>Sicer pa je odjemna skupina spremenjena in omogoča uvrščanje tudi drugih polnilnic, ki izpolnijo pogoje za uvrstitev v odjemno skupino NN z merjenjem moči.</p>

		taksativno naštetu na tem mestu.		
134. člen 1.odstavek	Agencija za energijo mora v tem aktu opredeliti in na ustrezen način potrditi model vrednotenja realizirane prožnosti posameznega aktivnega odjemalca ali agregatorja.	Zaradi podlage za nadaljnje ekonomsko vrednotenje je treba jasno določiti, uskladiti in potrditi model, ki bo uporabljen za vrednotenje realizirane prožnosti posameznega aktivnega odjemalca ali agregatorja.	NE	Kot je že pojasnjeno zgoraj, bo agencija s korekcijo prepustila način vrednotenja prožnosti na ravni posameznega projekta sistemskemu operaterju, ki ga bo moral definirati ter argumentirati v vlogi za prijavo projekta in bo predmet presoje agencije.
134.člen 7.odstavek	Predlagamo odstotno zamejitev najvišjega nadomestila, izračunanega glede na obseg nudene prožnosti.	Ni jasno, na kakšen način je bila določena vrednost najvišjega nadomestila v višini 20 EUR, vendar se zdi nestimulativno za primere, ko bi po neki v naprej znani metodologiji nadomestilo močno preseгло to vrednost.	NE	Nadomestilo je omejeno na 20 EUR, da se pri izvedbi pilotov izognemo zapletom, ki jih narekuje davčna zakonodaja – fizična oseba sme prejeti nagrado v vrednosti 20 EUR brez prijave prihodka v dohodnino, npr. za izvajanje dejavnosti pa bi morala odpreti S.P. ipd. (to bi lahko odvrnilo odjemalce od sodelovanja) Glej tudi prejšnji komentar.
134.člen	V skladu z upoštevanjem pripombe pri 134. členu 1.odstavek se v celotnem členu ob aktivnem odjemalcu navede tudi agregator.	V primerih, kjer aktivni odjemalci sodelujejo združeni pod okriljem agregatorja, se morajo vse njihove obveznosti oziroma pravice obravnavati preko agregatorja.	DA	Bo smiselno upoštevno v delu zagotavljanja podatkov. Kompenzacija za storitev agregacije pa se ureja preko upravičenja RI.

DODATNA UTEMELJITEV PRIPOMBE SKUPINE HSE NA 2. ODSTAVEK 31. ČLENA PREDLOGA AKTA O METODOLOGIJI ZA DOLOČITEV REGULATIVNEGA OKVIRA IN METODOLOGIJI ZA OBRAČUNAVANJE OMREŽNINE ZA ELEKTROOPERATERJE

Ureditev zagotavljanja systemske storitve primarne regulacije frekvence, ki je z uveljavljanjem kodeksov omrežij preimenovana v systemsko storitev zagotavljanja rezerve za vzdrževanje frekvence

Agencija za energijo kljub spremembam evropske zakonodaje na področju zagotavljanja systemskih storitev, potrebnih za zanesljivo in varno delovanje elektroenergetskih sistemov, ter kljub večkratnim opozorilom proizvajalcev električne energije, ki so s svojimi proizvodnimi zmogljivostmi sposobni zagotavljati systemske storitve, da zdajšnja ureditev zagotavljanja systemske storitve primarne regulacije frekvence ni urejena na način, ki bi zagotavljal ustrezno varnost, zanesljivost in tudi ekonomsko vzdržnost delovanja slovenskega elektroenergetskega sistema, ni temu ustrezno prilagodila predloga novega *Akta o metodologiji za določitev regulativnega okvira in metodologiji za obračunavanje omrežnine za elektrooperaterje za obdobje 2019-2021*.

Za prikaz nerazumljivih, nasprotujočih si ter za delovanje sistema neustreznih določil trenutne zakonodaje in za prikaz odstopanj ureditve delovanja slovenskega elektroenergetskega sistema od ureditve, ki jo predvideva EU zakonodaja, v nadaljevanju podajamo sistematičen in strukturiran pregled določil nacionalne in EU zakonodajne ureditve s komentarji skupine HSE.

Določila neposredno zavezujoče evropske zakonodaje – Kodeksi omrežij

Agencija v svojem ***Aktu o metodologiji za določitev regulativnega okvira in metodologiji za obračunavanje omrežnine za elektrooperaterje*** v poglavju o **stroških systemskih storitev** v 30. členu navaja, da je za izvajanje systemskih storitev zadolžen systemski operater, ki mora v ta namen skleniti ustrezne pogodbe s ponudniki systemskih storitev. V tem členu ni izvzeta nobena systemska storitev, torej tudi ne systemska storitev primarne regulacije frekvence, ki je prva v vrsti systemskih storitev, ki se mora odzvati in zagotoviti pravilno delovanje sistema. Nerazumljivo je, da agencija ob tej zahtevi

v 2. odstavku 31. člena (zbiranje ponudb) ne navede tudi primarne regulacije frekvence in zahteva ureditev pogojev zagotavljanja te sistemske storitve, tako kot to stori za ostale sistemske storitve.

V 32. členu, ki govori o oceni in poročilu o zagotavljanju sistemskih storitev, Agencija ponovno preneha delati distinkcijo med posameznimi sistemskimi storitvami in zahteva oceno in poročilo za sistemske storitve – torej za vse sistemske storitve. Takšno nekonsistentno obravnavanje pomembnega področja zagotavljanja varnosti in stabilnosti elektroenergetskega sistema je nerazumljiva, hkrati pa tudi neopravičljiva, saj izpostavlja proizvajalce električne energije dodatnim tehničnim nevarnostim in ekonomski neoptimalnosti, kar se seveda lahko odrazi tudi na višjih cenah oskrbe z električno energijo.

Slednjemu dodajamo tudi nerazumnost zapisa v tretjem odstavku 75. člena, ki obljublja finančno vzpodbudo sistemskemu operaterju v primeru, da le ta zagotovi eno ali več sistemskih storitev na brezplačen način. Agencijo opozarjamo na preprosto ekonomsko dejstvo, da nič ni brezplačno in da takšne nerealne obljube ogrožajo delovanje proizvodnih zmogljivosti električne energije, ki so edine sposobne zagotoviti sistemske storitve. Hkrati pa je takšna navidezna brezplačnost, o kateri govori Agencija za energijo, povod za potencialno generiranje dodatnih proizvodnih stroškov, ki se v končni fazi odražajo na višjih računih električne energije končnih odjemalcev.

Na ta način vzpostavlja neurejeno stanje, s katerim se potencialno ogroža delovanje slovenskega elektroenergetskega sistema. V nadaljevanju pojasnjujemo, da ni pravne podlage za drugačno obravnavo storitev nudenja primarne regulacije v primerjavi z ostalimi sistemskimi storitvami.

Uredba Komisije (EU) 2017/2195 z dne 23. novembra 2017 o določitvi smernic za izravnavo električne energije (Uredba 2195) namreč v svojem 1. členu določa podrobne smernice o izravnavi električne energije, vključno z oblikovanjem skupnih **načel za zakup in obračun rezerv za vzdrževanje frekvence (torej primarne regulacije frekvence)**, rezerv za obnovo frekvence in rezerv za nadomestitev ter skupno metodologijo za aktiviranje rezerv za vzdrževanje frekvence in rezerv za nadomestitev. Cilj uredbe je zagotoviti, da je zakup storitev izravnave pošten, objektiven, pregleden in na tržni podlagi (3. člen), vsak operater prenosnega sistema pa je odgovoren za **nabavo storitev izravnave** od ponudnikov storitev izravnave, da zagotovi obratovalno sigurnost (14. člen). Izpustitev rezerve za vzdrževanje frekvence iz nabora sistemskih storitev, opredeljenih v 2. odstavku 31. člena, je zato povsem nerazumljiva.

Ob upoštevanju enoletnega implementacijskega obdobja bo treba zapisana načela iz Uredbe 2195 pričeti spoštovati najkasneje v januarju 2019, kar sovpada z začetkom novega regulativnega okvira, ki ga bo urejal novi akt. Iz tega vidika bi bilo pravilno, da Agencija za energijo pri snovanju novega akta, ki bo urejal triletno obdobje od začetka leta 2019 dalje, upošteva določila Uredbe 2195. Z neupoštevanjem z Uredbo 2195 predvidenih določil na področju urejanja za delovanje slovenskega

elektroenergetskega sistema pomembnega področja se v nacionalni zakonodaji vzpostavlja nejasnost in nedorečenost, ki je posledica nepravilne uporabe in neupoštevanja hierarhije evropskih pravnih aktov.

Agencija za energijo se pri pisanju svojega akta sklicuje tudi na **Uredbo Komisije (EU) 2017/1485 z dne 2. avgusta 2017 o določitvi smernic za obratovanje sistema za prenos električne energije** (Uredba 1485). Pri tem navede vse sistemske storitve, ki so obravnavane v Uredbi 1485 v poglavju Struktura regulacije delovne moči in frekvence, razen sistemske storitve vzdrževanja frekvence (primarna regulacija frekvence), ki jo uredba obravnava kot prvo v nizu potrebnih in zahtevanih sistemskih storitev.

S tem, ko je Agencija za energijo v svojem aktu v 31. členu 2. odstavek izpustila ureditev primarne regulacije frekvence, ni upoštevala zahtev Uredbe 2195, ki pri naštevanju ciljev jasno in nedvoumno poudari, da je cilj uredbe zagotoviti pošten, objektiven in pregleden **zakup storitev izravnave**, operaterju sistema pa v 14. členu nalaga odgovornost za **nabavo storitev izravnave** od ponudnikov storitev izravnave, da zagotovi obratovalno sigurnost. Evropska zakonodaja torej tudi za storitev vzdrževanja frekvence jasno zahteva pogodbeno ureditev njenega zagotavljanja in ureditev ustrezne cene ter plačljivosti. Na podlagi zapisane ugotovitve Agencijo za energijo pozivamo, da pri pisanju svojih aktov upošteva neposredno zavezujočo zakonodajo Evropske unije.

Jasno, transparentno in eksplicitno je treba skozi opredeljeno zbiranje ponudb tudi pri primarni regulaciji frekvence opredeliti, tako kot pri ostalih sistemskih storitvah, njeno plačljivost. Neplačevanje primarne regulacije frekvence je ne samo v nasprotju s tržno logiko, za uveljavitev katere se skozi vzpostavljanje pravil delovanja trga trudi Agencija za energijo, ampak neplačevanje primarne regulacije frekvence poslabšuje kakovost te storitve in potencialno vzpostavlja pogoje, v katerih se ogroža delovanje elektroenergetskega sistema.

Pregled ureditve izvajanja storitve primarne regulacije frekvence v drugih državah EU

Tudi primerjava z nekaterimi EU državami je pokazala, da je storitev primarne regulacije frekvence plačljiva storitev. Primerjava z Avstrijo, Nemčijo in Švico je bila izvedena tudi pri proučevanju ustreznosti ureditve tega področja v Predlogu Zakona o spremembah in dopolnitvah Energetskega zakona. Iz te obrazložitve je razvidno, da je v vseh treh omenjenih državah način zagotavljanja primarne regulacije frekvence zasnovan na dražbah, kjer se cena določi na podlagi ponudbenih cen. V Avstriji zadnjih nekaj let avstrijski sistemski operater (podjetje APG) kupuje sistemsko storitev primarne regulacije frekvence na sprotnih dražbah. Tenderji obsegajo nudenje storitve v dolžini enega tedna.

V Nemčiji sistemski operaterji (na območju Nemčije delujejo štirje) od decembra 2007 kupujejo sistemsko storitev primarne regulacije frekvence za celoten nemški elektro energetske sistem na skupni trgovalni platformi »www.regelleistung.net«. Na dražbah se od leta 2011 razpisujejo tedenski tenderji, pred tem pa so trgovali z mesečnimi. Trgovanju na omenjeni platformi so se v preteklih letih pridružili tudi sistemski operaterji iz bližnjih držav.

V Švici zagotavljanje sistemske storitve primarne regulacije frekvence poteka preko kombinirane avkcije med Avstrijo, Nemčijo, Nizozemsko in Švico. Sistemski operater razpiše tedenske tenderje, proizvajalci pa morajo ponuditi simetričen regulacijski obseg.

Zaradi vseh opisanih anomalij v povezavi z zagotavljanjem sistemske storitve primarne regulacije frekvence, ki rezultirajo v njenem trenutnem neupravičenem neplačevanju, ki ogroža delovanje elektroenergetskega sistema kot celote oziroma zmanjšuje kakovost njegovih produktov in storitev, pozivamo Agencijo za energijo, da ponovno premisli o vsebinski ureditvi tega področja Akta o metodologiji za določitev regulativnega okvira in metodologiji za obračunavanje omrežnine za elektrooperaterje. Na ta način bo sledila določilom EU zakonodaje, ki je usmerjena v pregledno, pravično in varno zagotavljanje storitev elektroenergetskih sistemov v EU. Na ta način pa bo tudi v nacionalnem prostoru zagotovila stabilnost in jasnost poteka procesov, ki jih je treba izvajati za nemoteno oskrbo končnih odjemalcev z električno energijo.